

CRU

Warunki kwalifikacji umowy do Centralnego Rejestru Umów JSFP

Podczas webinaru dowiesz się:

- 🛡️ Kiedy umowa stanowi zamówienie w rozumieniu art. 7 pkt 32 ustawy Pzp?
- 🛡️ W jakiej formie musi być zawarta umowa, aby wystąpił obowiązek informowania o niej w CRU JSFP?
- 🛡️ Czy faktura to umowa?
- 🛡️ Czy zakupy przez internet należy ujawniać w CRU JSFP?
- 🛡️ Czy zamówienia/zlecenia wysyłane wykonawcom e-mailem to umowy?

Zapraszam Grzegorz Czaban

Jakie umowy do rejestru?

UWAGA OGÓLNA: Umowa musi być zawarta przez jednostkę finansów publicznych lub na jej rzecz

Art. 34a. 1. Kierownik jednostki sektora finansów publicznych, zwany dalej „kierownikiem jednostki”, udostępnia i aktualizuje w Centralnym Rejestrze Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych, zwanym dalej „Centralnym Rejestrem Umów JSFP”, informacje o umowie zawartej przez jednostkę sektora finansów publicznych lub na jej rzecz, jeżeli umowa ta spełnia łącznie następujące warunki:

[...]

2 WARUNKI KWALIFIKACJI UMOWY DO REJESTRU UMÓW

- 1) stanowi zamówienie w rozumieniu art. 7 pkt 32 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 2) została zawarta w formie pisemnej, elektronicznej, szczególnej lub dokumentowej.

Miał być 3. warunek kwotowy (wartość umowy jest większa albo równa 500 zł), ale został usunięty

WARUNEK I: umowy stanowiące zamówienie w rozumieniu P.z.p.

CO TO JEST UMOWA?

Umowa - (łac. contractus) - w prawie cywilnym umowa to zgodne porozumienie dwóch lub więcej stron ustalające ich wzajemne prawa lub obowiązki. Na umowę składają się zgodne oświadczenia woli zmierzające do zawarcia umowy danego rodzaju (konsens). Umowy są zawsze co najmniej dwustronnymi czynnościami prawnymi.

Art. 7 Pzp. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o:

32) zamówieniu - należy przez to rozumieć umowę odpłatną zawieraną między zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem jest nabycie przez zamawiającego od wybranego wykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług;

CO TO JEST UMOWA ODPLATNA?

Umowa jest odpłatna, gdy obie strony odnoszą z niej korzyści i ponoszą ciężary (niekoniecznie w formie pieniężnej). Do umów odpłatnych należy m.in. umowa sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy, leasingu, o roboty budowlane, o dzieło, zlecenia.

Umowa jest nieodpłatna (darmowa), gdy tylko jedna strona odnosi z umowy korzyść, np. umowa darowizny, użyczenia.

ZAMAWIAJĄCY I WYKONAWCA

Art. 7. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o:

30) wykonawcy - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która oferuje na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług lub ubiega się o udzielenie zamówienia, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego;

31) zamawiającym - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, obowiązana na podstawie ustawy do jej stosowania;

CO NIE JEST ZAMÓWIENIEM PUBLICZNYM?

PRZYKŁADY

- przyznawanie dotacji ze środków publicznych, jeżeli dotacje te przyznawane są na podstawie ustaw;
- umowy nieodpłatne (darowizny, użyczenia);
- wydatki poniesione z tytułu realizacji zadań, o których mowa w art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 497, ze zm.), t.j. zamówienia ZUS na dodatkowe opinie lekarza konsultanta lub psychologa oraz wyniki czasowej obserwacji szpitalnej;
- opłaty i wpisy sądowe, opłaty administracyjne, mandaty, czy opłaty abonamentowe RTV, itp. (w tym opłaty za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania oraz opłaty za przejazd autostradą pobierane przez GDDKiA);
- rekompensaty wypłacane spółkom kapitałowym w związku z powierzeniem realizacji części zadań publicznych;
- przekazywanie środków z funduszu socjalnego przez zamawiającego w ramach wypłat świątecznych dla pracowników, pożyczek remontowych, przeznaczonych dla pracowników zamawiającego;
- odszkodowania z tytułu przeniesienia własności nieruchomości na podstawie przepisów szczególnych o zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych;
- kwota ryczałtu za nocleg wypłaconego pracownikowi zgodnie z § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 2190)
- nabycie przez Skarb Państwa albo jednostkę samorządu terytorialnego, względnie jej jednostkę budżetową, własności nieruchomości na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej
- świadczenie usługi asystenta, przez osobę wybraną przez osobę niepełnosprawną lub opiekuna prawnego zgodnie z programem „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” przyjętym na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296, ze zm.)

A CO Z UMOWAMI RAMOWYMI?

uzasadnienie z druku 1863

Wymaga podkreślenia, że odesłaniu do umowy spełniającej warunki zamówienia w rozumieniu P.z.p. nie należy przypisywać dalej idących skutków. W szczególności z odesłania tego nie należy wyprowadzać istnienia dodatkowego warunku w postaci objęcia umowy (zamówienia) jedną z procedur określoną z P.z.p.

Oznacza to, że obowiązki udostępniania informacji o umowie będzie podlegać umowa niezależnie od tego, czy będzie realizowana w ramach postępowania o udzielenie zamówienia prowadzonego na podstawie P.z.p. czy z wyłączeniem stosowania tej ustawy np. ze względu na próg wartości zamówienia.

Przyjęte w projekcie rozwiązanie polegające na odesłaniu do definicji zamówienia w rozumieniu P.z.p. pozwoli na bardziej jednoznaczne określenie zakresu przedmiotowego obowiązku udostępniania informacji o umowie oraz zachowanie spójności przepisów. Zgodnie bowiem z art. 44 ust. 4 u.f.p. realizując wydatki publiczne jsfp zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Rozwiązanie to pozwoli na zachowanie spójnego podejścia w ramach przepisów o finansach publicznych, a jednocześnie jeszcze ściślej podkreśli cel realizacji Centralnego Rejestru Umów JSFP.

W tym kontekście należy podkreślić, że w rejestrze tym nie będą udostępniane informacje o umowach ramowych, które nie spełniają wprowadzanej definicji. Umowy te nie powodują bowiem zaciągnięcia zobowiązania. Zaciągnięcie zobowiązania następuje na podstawie zamówienia wykonawczego realizowanego w oparciu o taką umowę. Stąd jsfp zobowiązane będą do udostępnienia w Centralnym Rejestrze Umów JSFP informacji o zamówieniach wykonawczych realizowanych w ramach zawartych umów ramowych. Dodać należy, że będzie to dotyczyło wszystkich zamówień wykonawczych do zawartych umów ramowych, niezależnie od wartości. Takie podejście pozwoli zebrać w systemie również informacje o przybliżonej wartości umowy ramowej.

Podobnie obowiązek udostępniania informacji w Centralnym Rejestrze Umów nie będzie dotyczył umów dotacji. Umowy te bowiem nie spełniają przesłanek definicji zamówienia wynikającej z art. 7 pkt 32 P.z.p. Warto podkreślić, że obowiązek informacyjny względem tego typu umów jest już realizowany przez kierowników jsfp na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 8 u.f.p.

WARUNEK II: umowa została zawarta w formie pisemnej, elektronicznej, szczególnej lub dokumentowej

Wymagana forma umowy

art. 34a ust. 1 pkt 3) uofp

W Centralnym Rejestrze Umów zamieszcza się informacje o umowach zawartych w formie:

- 1) pisemnej,
- 2) dokumentowej,
- 3) elektronicznej lub
- 4) Innej formie szczególnej.

FORMA PISEMNA

Art. 78 § 1 zd. 1 KC: Do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli.

Podpis własnoręczny - językowy znak graficzny utrwalony w dokumencie własnoręcznie postawiony przez składającego, oświadczenie wskazuje imię i nazwisko podpisującego, a jeżeli jego identyfikacji można dokonać w inny sposób (np. karta wzorów podpisów) - dopuszczalna jest forma skrócona. Podpis umieszcza się pod tekstem oświadczenia woli. Wszystko to, co znajduje się poniżej podpisu nie jest objęte oświadczeniem.

(https://epodrecznik.mc.gov.pl/mediawiki/index.php?title=Podpis_własnoręczny)

FORMA ELEKTRONICZNA = FORMA PISEMNA

Art. 78 § 1 zd. 2 KC: Do zawarcia umowy wystarcza wymiana dokumentów obejmujących treść oświadczeń woli, z których każdy jest podpisany przez jedną ze stron, lub dokumentów, z których każdy obejmuje treść oświadczenia woli jednej ze stron i jest przez nią podpisany.

Art. 78 (1) § 1 KC: Do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 2. Oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej.

FORMA DOKUMENTOWA

Art. 77². Do zachowania dokumentowej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie.

Art. 77³. Dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią.

CZY UMOWA TO FAKTURA?

Interpretacja indywidualna z 9 lutego 2021 r., sygn. 0111-KDIB3-1.4012.860.2020.1.ASY - Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

Umowa jest porozumieniem dwóch lub więcej stron ustalającym ich wzajemne prawa lub obowiązki. Wyraźne oznaczenie tego dokumentu jako umowa powoduje, że nie można przypisać mu waloru faktury w rozumieniu przepisów o VAT. Zatem umowa nie stanowi faktury, ani faktury uproszczonej. Zawarcie umowy nie powoduje skutków w zakresie podatku VAT tj. obowiązku zapłaty wykazanego w tym dokumencie podatku. Wykonanie usługi przez przedsiębiorcę powinno być więc udokumentowane fakturą VAT lub paragonem fiskalnym z numerem NIP nabywcy do wartości 450 zł (uznanym za fakturę uproszczoną).

W związku z powyższym zawarta przez przedsiębiorcę umowa, która będzie zawierała dane wymienione w art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy o VAT i jednocześnie będzie dotyczyła usługi, której wartość należności ogółem nie przekroczy 450zł nie będzie stanowiła faktury uproszczonej.

Wyrok Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 7 stycznia 2019 r. VI GC 1469/18

[...] przedłożone przez powoda dokumenty w postaci faktur nie mogą stanowić dowodu istnienia między stronami umowy sprzedaży. Na zawarcie zaś takiej umowy i jej wykonanie powód nie zaoferował żadnych innych dowodów, w szczególności złożonego zamówienia, czy dowodu z zeznań świadków - osób, które podpisały odbiór towaru, czy które dostarczały towar albo dokumentu dostawy. [...]

Podkreślić jeszcze raz należy, że faktura jest jedynie dokumentem rozrachunkowym i nie stanowi samoistnego dowodu zawarcia umowy sprzedaży i jej wykonania przez powoda w sposób uzasadniający żądanie zapłaty za towar, w sytuacji zaprzeczania przez pozwanego istnieniu takiej umowy między stronami.

CZY UMOWA TO FAKTURA?

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r. V CSK 312/14

Faktura jest dokumentem prywatnym, a nie dokumentem urzędowym. Nie ma wobec niej zastosowania przepis art. 244 § 1 k.p.c. Również przepisy prawa podatkowego nie zawierają szczególnych uregulowań nadającym fakturom szczególną moc dowodową. Wobec tego do faktury ma zastosowanie jedynie domniemanie przewidziane w art. 245 k.p.c. (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CNP 129/07, nie publ. oraz wyrok NSA w Warszawie z dnia 12 maja 2010 r., I FSK 1290/09, nie publ.).

[...] Zaksiegowanie, a następnie niezasadne uwzględnienie danych z faktury nieprzedstawiającej rzeczywistego zdarzenia gospodarczego w rozliczeniu podatkowym odbiorcy faktury może rodzić jego odpowiedzialność karnoskarbową i aktualizować obowiązek dokonania odpowiednich korekt w związku z niezasadnie obniżonym podatkiem dochodowym lub nieprawidłowym rozliczeniem podatku od towarów i usług. Czynności te - dokonane wobec organu podatkowego, a więc podmiotu trzeciego wobec stosunku prawnego, i mające znaczenie dla oceny istnienia wysokości zobowiązania podatkowego odbiorcy faktury - nie stanowią jednak z punktu widzenia przepisów prawa cywilnego ani oświadczenia woli, ani wiedzy w stosunku do drugiej strony stosunku prawnego, będącej wystawcą faktury.

Zakres przedmiotowy - forma zawarcia umowy

uzasadnienie do druku 1863

A także odpowiedź MF na pytanie:

„Udzielenie zamówienia w formie niedokumentowej (np. na podstawie rozmowy telefonicznej, przez infolinię) - czy jeśli jego wartość przekracza 10 000 PLN netto - to należy je zgłosić w rejestrze?”

<https://www.gov.pl/web/finanse/najczesciej-zadawane-pytania2>

W kontekście form zawierania umów należy wyjaśnić, że:

1) obowiązek udostępniania informacji o umowach w Centralnym Rejestrze Umów JSFP co do zasady nie dotyczy zawierania umów w formie ustnej. Zgodnie jednak z art. 34a ust. 9 proponowanej zmiany przepisów, kierownicy jsfp mają jednak możliwość udostępniania informacji o takich umowach, jeżeli podejmą taką decyzję;

2) faktury, rachunki czy paragony nie są umowami w rozumieniu przepisów prawa, a tym bardziej nie spełniają definicji form przewidzianych dla zawierania tych umów. Zgodnie m.in. z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 stycznia 2013 r., wydanym w sprawie o sygn. akt V ACa 648/12, Legalis: „(...) sama faktura, będąca rachunkiem, ma umożliwić dłużnikowi spełnienie świadczenia pieniężnego, nie jest jednak dowodem zawarcia umowy czy też jej wykonania przez wystawcę faktury. (...) Sam fakt odbioru faktury i jej ujawnienia w księgach pozwanej nie przesądza jeszcze o zawarciu przez strony umowy o określonej treści i jej wykonaniu przez powoda w zakresie świadczenia niepieniężnego. (...)”.

W tego typu dokumentach nie zawsze, a wręcz rzadko odzwierciedlana jest wartość zawartej umowy. Najczęściej w dokumentach tych prezentowana jest wysokość potencjalnego pojedynczego wydatku, który będzie realizowany w ramach zawartej umowy. Pojęcie wydatku jest odmienne od pojęcia wartości umowy. Na wartość umowy może bowiem składać się suma wielu wydatków (np. suma wydatków miesięcznych za świadczenie usług), a będą też przypadki umów, w ramach których nie zostanie zrealizowany żaden wydatek (np. w przypadku odstąpienia od realizacji umowy).

CENTRALNY REJESTR UMÓW

– krok po kroku przez obowiązki
jednostek sektora finansów publicznych

OBOWIĄZKI

PRAKTYKA

GWARANCJA
TERMINU

15 CZERWCA 2026

**Zapisz się na krótką,
niezobowiązującą ROZMOWĘ
z DORADCĄ APEXNET**

[LINK TUTAJ](#)

**Po rozmowie otrzymasz
NAGRANIE TEGO WEBINARU!**

Dziękuję za uwagę

Grzegorz Czaban

